Akademie - České dějiny VII. Dlouhé 19. století l.p. 1790-1890

Petr Čornej

pro Prague Business Club

13.února 2017

Panovníci na českém trůnu:

1790-92	• **Leopold II.** (* 5.5.1747 / ✞ 1.3.1792) • Mladší bratr Josefa II.; syn Marie Terezie
1792-1835	• **František I.** (* 12.2.1768 / ✞ 2.3.1835) • Syn Leopolda II.
1835-48	• **Ferdinand V. Dobrotivý.** (*19.4.1793/✞29.6.1875) • Syn Františka I. (poslední vládce, korunovaný jako český král)

Panovníci na českém trůnu:

1848-1916	• **František Josef I.** (*18.8.1830 / ✞21.11.1916) • Synovec Ferdinanda V.

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1791

Korunovace Leopolda II. českým králem v Praze

1792

Stolice (katedra) českého jazyka a literatury na pražské univerzitě

1797

První strojní přádelna bavlny na území (v Rakousku) zahájila provoz ve Verneřicích u Děčína – počátek průmyslové revoluce v českých zemích

1801

Založení prvního řepného cukrovaru v Hořovicích

1805

Bitva „tří císařů“ u Slavkova; Napoleonovo vítězství nad rusko-rakouskou koalicí

1811

Státní bankrot v důsledku vyčerpání státu válkami s Francií

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1814

První použití parního stroje ve výrobě na teritoriu českých zemí

1817/18

Nalezení Královédvorského a Zelenohorského rukopisu

1818

V Praze založené Vlastenské (později Národní) muzeum jako zemský ústav

1823

Do Prahy přichází František Palacký

1824

Zahájení pravidelných divadelních představení v českém jazyce ve Stavovském divadle

1824

Začátek stavby koněspřežné železnice České Budějovice-Linz

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1825
V Praze založena Spořitelna česká

1827
Časopis Společnosti Vlastenského muzea začíná vycházet jako první česky psaný vědecký časopis

1828
Založení Vítkovických železáren

1831
Založení Matice české jako nadačního a nakladatelského podniku k vydávání česky psaných knih

1833
Založení Jednoty k povzbuzení průmyslu v Čechách

1835
Vychází první díl Jungmannova *Slovníku česko-německého*

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1836

K.H.Mácha vydává *Máj* a František Palacký první svazek *Geschichte von Böhmen*

1836

Poslední korunovace českého krále – Ferdinand V. - Dobrotivý; rozhodující osobou K.W.L.Metternich

1836

Počátek stavby parní železnice Vídeň-Brno-Olomouc-Bohumín

1842

Založení Měšťanského pivovaru v Plzni

1845

Dokončení železnice Olomouc-Praha

1848

Občanská demokratická revoluce v českých zemích; Palackého *Psaní do Frankfurtu* jako politický program

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1848
Zrušení roboty

1848
František Josef I. se ujímá vlády

1849
Rozpuštění Ústavodárného sněmu v Kroměříži

1851
Počátek Bachova neoabsolutismu

1860
Říjnový diplom, konec absolutismu

1861
Únorová ústava – počátek konstituční monarchie

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1862
Založení tělocvičné organizace Sokol

1863
Rozštěpení české národní strany na staročechy a mladočechy

1863
Počátek 16-ti leté pasivní rezistence českých poslanců na říšské radě ve Vídni

1866
Bitva u Hradce Králové, Rakousko poraženo Pruskem

1867
Rakousko-uherské vyrovnání, vznik Rakousko-Uherska

1867
Prosincová ústava zaručuje základní občanská práva

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1868
Počátek táborového hnutí jako snahy prosadit české státoprávní požadavky

1871
Odmítnutí fundamentálních článků, konec nadějí na české vyrovnání

1874
Založení Národní strany svobodomyslné

1878
Založení Československé sociálně demokratické strany v Praze

1879
Konec pasivní rezistence

1882
Rozdělení Karlo-Ferdinandovy univerzity na českou a německou

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1883

Druhé otevření Národního divadla v Praze

1890

Punktace – neúspěšný pokus o vyřešení česko-německého národnostního problému

1891

Volby do říšské rady, drtivá porážka staročechů a dominance mladočechů

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1792
Vyhlášení Francie republikou

1793
Poprava francouzského krále Ludvíka XVI.

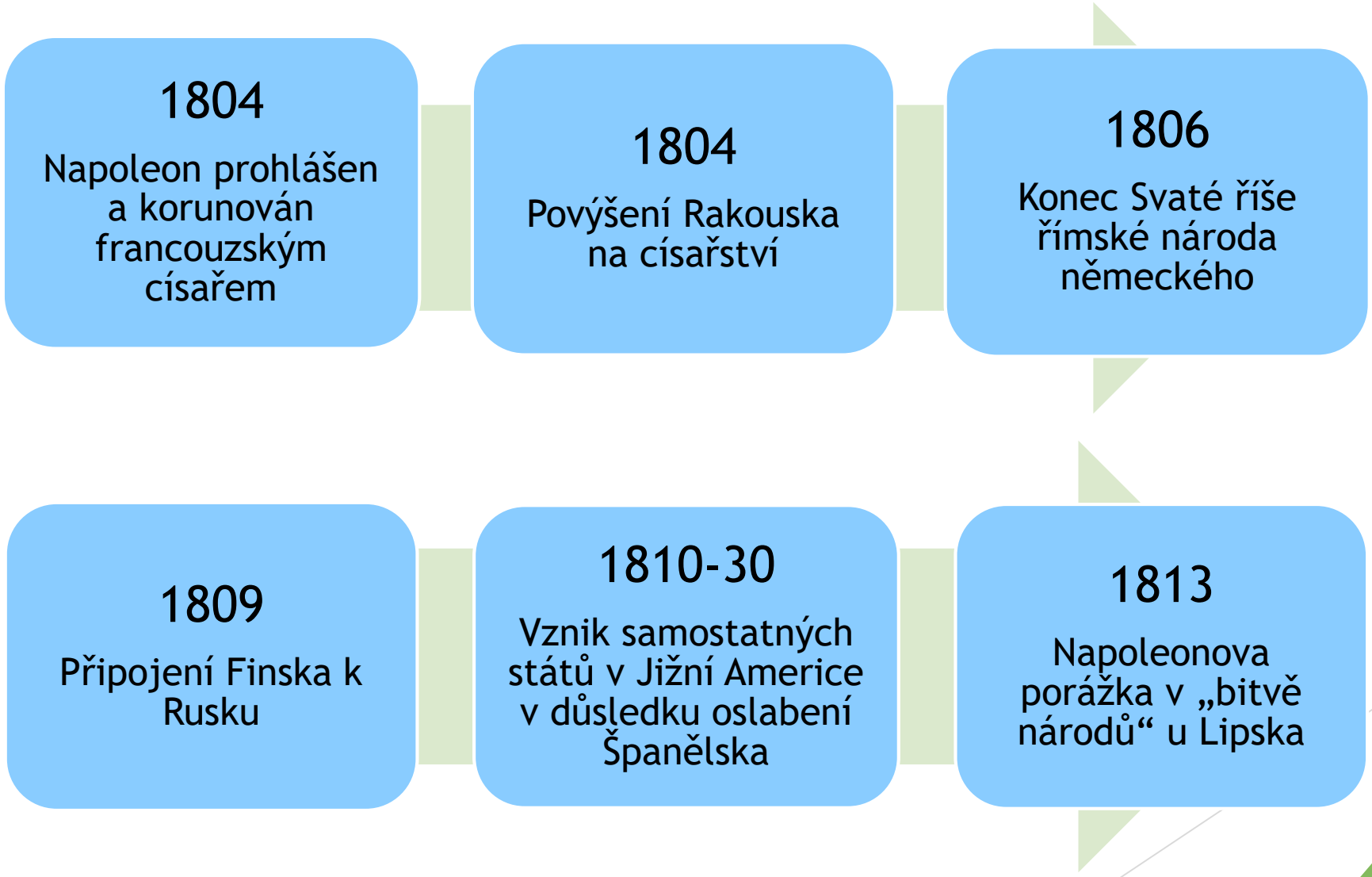
1794
Pád jakobínské diktatury ve Francii

1795
Třetí dělení Polska (Rusko-V, Prusko-S a Rakousko-J) ukončilo na 123 let samostatnou existenci polského státu

1799
Napoleonův státní převrat ve Francii, Napoleon Bonaparte prvním konzulem

1804
Napoleon vydává *Code civil* (občanský zákoník), základní dílo vycházející z principu rovnosti občanů před zákonem

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1814/15
Vídeňský kongres zahajuje období konzervativní stability na evropském kontinentu

1815
Bitva u Waterloo- definitivní Napoleonova porážka

1822
Vyhlášení nezávislosti Řecka na Turecku

1823
Prezident James Monroe vyhlašuje doktrínu Amerika Američanům a odmítá evropské zásahy v Jižní Americe

1825
Povstání děkabristů v Petrohradu

1830
Červencová revoluce ve Francii, nastolení liberálního režimu

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1837

Počátek vlády královny Viktorie ve Velké Británii, která se stává nejsilnější světovou mocností

1842

August Comte dokončuje spis *Kurs pozitivní filosofie*, základní dílo pozitivismu

1844

Karl Marx potkává Friedricha Engelse

1848

Vlna liberálních demokratických revolucí v Evropě (Francie, Rakousko, Prusko, italské oblasti, Uhry a jiné)

1853-56

Krymská válka – Rusko poraženo západními mocnostmi v zápase o vliv v rozkládající se Osmanské říši

1857

První světová hospodářská krize

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1859
Charles Darwin vydává spis *O vzniku druhů přirozeným výběrem* (evoluční teorie)

1861
Zrušení nevolnictví v Rusku

1863
Velké povstání v ruském záboru Polska

1866
Prusko-rakouská válka o převahu ve středoevropském prostoru končí porážkou Rakouska

1864
Vynález Siemens-Martinovy pece – výroba kvalitní oceli

1861-65
Válka Severu proti Jihu v USA

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1868
Liberální reformy císaře Mejdžiho v Japonsku

1869
Otevření Suezského průplavu; premiéra Verdiho opery Aida

1870
Sjednocení Itálie, též zásluhou Giuseppe Garibaldiho

1870/71
Prusko-francouzská válka končí porážkou Francie

1871
Sjednocení Německa a vyhlášení Německého císařství (II.říše) pod vedením Pruska (kancléř Otto von Bismarck, císař Vilém I.)

1876
Graham Bell uvedl do provozu první použitelný telefon v Bostonu

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1878

Berlínský kongres (rakousko-uherská okupace Bosny a Hercegoviny, nezávislost Rumunska)

1879

Thomas Alva Edison vynalezl žárovku a uhlíkovým vláknem

1882

Velká Británie obsazuje Egypt

1882

Vznik Trojspolku (Německo, Rakousko-Uhersko, Itálie)

1886

Vyroben první automobil poháněný spalovacím motorem (Gottlieb Daimler, Karl Friedrich Benz)

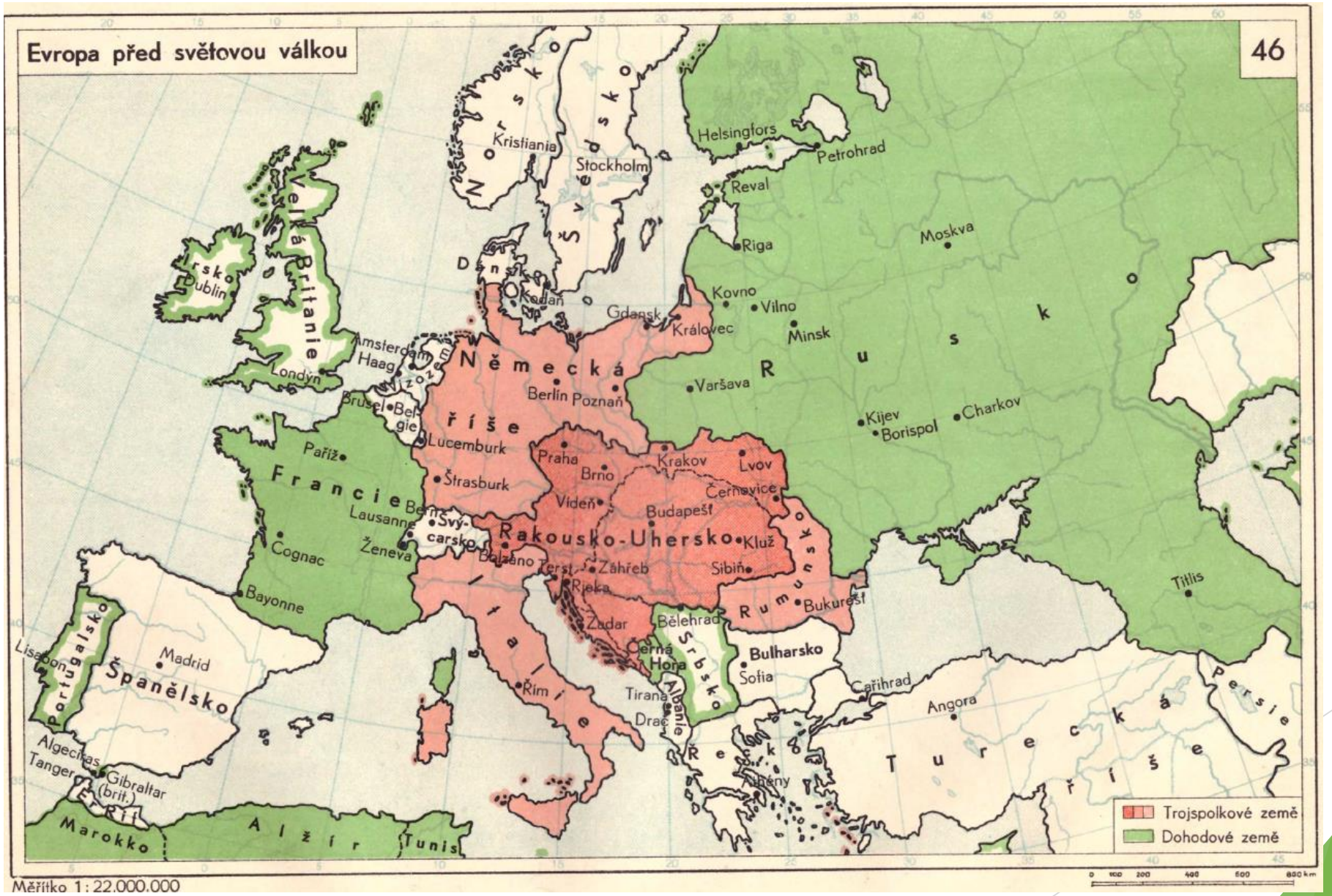
1890

Poprvé slaven 1.5.jako Svátek práce na památku dělníků zastřelených během protestů roku 1886 v Chicagu

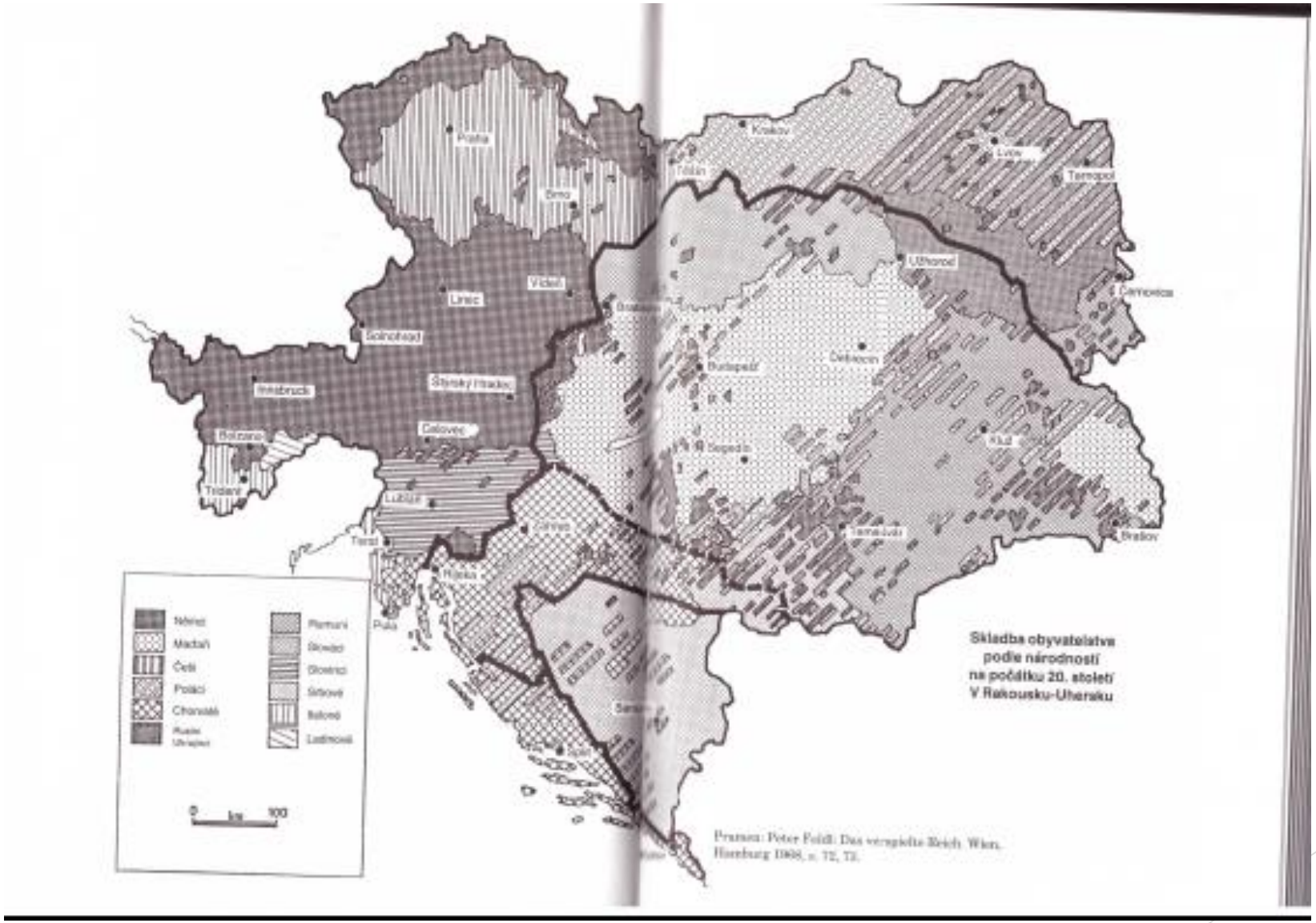
IV. Střední Evropa a Itálie po vídeňském kongresu

IV. Evropa před I. Světovou válkou

IV. Skladba obyvatel na počátku 20.století

V. Seznam doporučené literatury

- **Pozvání do Frankfurtu;** Kořalka Jiří; Melantrich 1990
- **Sokol v životě národa;** Novotný Jan; Melantrich 1990
- **Bývali Čechové. České historické mýty a stereotypy**; Rak Jiří; H&H 1994
- **Jak se žilo za časů Františka Josefa I.**; Vošáhlíková Pavla; Svoboda 1996

- www.muj-antikvariat.cz
- www.levneucebnice.cz

VI. … a příště:

- **Academie Prague Business Club – České dějiny:**
- **VIII. Konec starých časů**
  - Časové období: 1890 - 1918
  - Datum: pondělí 6.března 2017 od 18:00